

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Výstavba zariadenia pre seniorov v Stankovanoch sa oneskorí

Obec Stankovany na začiatku obce plánuje pripraviť stavebné pozemky pre 19 rodinných domov, dve bytovky a zariadenie pre seniorov. Počet obyvateľov v Stankovanoch by sa tak mohol zvýšiť zhruba o 150 ľudí. Zariadenie pre seniorov by malo kapacitne postačovať pre 22 seniorov a potrebných by bolo asi 10 zdravotníkov.

„Toto zariadenie by sme radi postavili asi pre dvadsaťdva seniorov. Projekt je zatiaľ pozastavený kvôli nepochopeniu elektrikárov, teda Slovenskej distribučnej a.s. Žilina, ktorí trvali na tom, že chcú vykonať územné konanie aj stavebné konanie na preložku vysokého napätia, ktoré vedie ponad pozemok, na ktorom sme chceli stavbu Domova pre seniorov v Stankovanoch realizovať. V auguste tohto roku chcú začať len územné konanie a až potom bude nasledovať stavebné konanie. Výstavba bytoviek a Domova pre seniorov v Stankovanoch sa asi o rok oneskorí,“ hovorí starosta obce Vladimír Urban.

Obec už vysporiadala po-

zemky, ktoré sú potrebné na individuálnu výstavbu. Koncom minulého roka obec získala územné rozhodnutie na vodovod, splaškovú aj dažďovú kanalizáciu, verejné osvetlenie a miestnu komunikáciu s parkoviskami. „Tento rok sme sa teda pustili do ďalšieho štádia a to do stavebného konania na tieto stavebné objekty. Máme spracovanú projektovú dokumentáciu na miestnu komunikáciu a splaškovú a dažďovú kanalizáciu. Ružomberská vodárenská a.s. v územnom konaní súhlasila s realizáciou prečerpávacej stanice, no keď sme túto skutočnosť zohľadnili pri spracovávaní projektov na splaškovú kanalizáciu, zrazu zmenili názor a požadujú, aby sme túto kanalizáciu zmenili na gravitačnú. To v praxi znamená prerobiť projekty a predĺžiť kanalizáciu o cca 100 metrov. No a najväčším problémom bolo prejsť s takouto kanalizáciou popod miestny potok na začiatku našej obce. Zástupca správcu toku súhlasil s prechodom potrubia popod potok, avšak nastolil požiadavky ako vybetónovanie

koryta potoka a zabezpečenie potrubia a tak ďalej. Kanalizáciu považujeme v tejto lokalite za potrebnú, a samozrejme nielen kanalizáciu, chceme, aby stavebníci v tejto lokalite mali k dispozícii všetky potrebné inžinierske siete pre moderné bývanie. Nepovažujeme za vhodné predať stavebníkom len zelenú lúku a nech si tam potom fungujú trebárs aj na elektrocentrálach, preto budeme musieť určitý čas strpieť i nepochopenie zo strany SSD a.s. Žilina,“ hovorí starosta obce.

Kým bude obec čakať na vyjadrenia a prácu elektriká-

rov, pokračovať budú v spracovávaní ďalších projektových dokumentácií, a to na verejné osvetlenie a miestny vodovod. „Následne po spracovaní týchto projektov taktiež začneme stavebné konania na inžinierske siete. Keď získame stavebné povolenia na jednotlivé stavebné objekty, prikróčime k ich realizácii. Pretože sú to veľmi vysoké finančné náklady, budeme musieť nájsť nejakých investorov, ktorí nám s realizáciou pomôžu,“ dodáva starosta obce Vladimír Urban.

text: Vladimír Urban

Redakcia Stankovských zvestí Vám praje

príjemné prežitie leta

S úsmevom to ide ľahšie...

Príde blondínka k lekárovi a ten jej hovorí:

"Vyzlečte sa prosím."

Blondínka na to:

Vy muži ste všetci rovnakí ...

~~~~~  
Ide dedko po meste s vozom, ktorý ťahá kôň a zastaví ho policajt, ktorý sa ho pýta:

"Dedko, čo to veziete?"

Dedko odpovedá:

"Banánovú štavu."

Policajt mu hovorí:

"Dajte ochutnať!"

Dedko mu dá ochutnať a policajt po prvom glgu štavu vypluje na chodník a hovorí mu:

"Chod'te s ým preč!!!"

Dedko sa posadí, vezme do rúk opraty a kričí:

"Hijóóó Banán!!!"

~~~~~  
Dežo volá do parlamentu.

"Haló, počul som, že tam

máte voľné miesto."

"čo ste sa zbláznili?"

"To nie, ae ak je to podmienkou, tak môžem."

Viete, aký je rozdiel medzi ministromm fianancií a jednorázpovými pliečkami?

~~~~~  
Žiadny. Ani z jedného nič nevyžmýkate!

~~~~~  
Chceš sa presadiť?

Kúp si kvetináč.

~~~~~  
Milenec-lichotník:

"Vieš Marka, s tebou je mi tak dobre- Tie chytré, moc múdre, inteligentné dievčatá nemôžem vystáť"

~~~~~  
Prišiel Jarko za mamou a pýta sa:

"Mma, môžeš, i rozmeniť päťeurovku na dve desaťeurovky?"

Obsah

čo nájdete v Stankovských zvestiach

Problémový zmesový komunálny odpad 4

Unikátne hojdačky v prírode 5

Deň Zeme v našej obci 6

Deti aj tento rok potešili svoje mamičky 8

Stráženie Božieho hrobu 9

Rozlúčka so zimou 10

Deň detí 12

Komunálny odpad s. 4

Deň matiek s. 8

Deň detí s. 12

Oznamy

MUDr. Emília Martinková

Zdravotné stredisko Ľubochňa, MUDr. Emília Martinková, oznamuje rodičom a žiakom, že od pondelka 04.07.2022 do piatka 22.07.2022 nebude ordinovať z dôvodu čerpania

dovolenky. Choré deti budú ošetrené v ambulancii MUDr. Gubalovej v Likavke po predchádzajúcej tel. konzultácii na tel. č. 044/4323806.

Ceny palivového dreva - Obecné lesy Stankovany

BK - dĺžky = 50 eur/prm

BK - štiepané = 60 eur/prm

BK - klátiky = 70 eur/prm

Mäkké - dĺžky = 38 eur/prm

Mäkké - štiepané = 48 eur/prm

Mäkké - klátiky = 58 eur/prm

Uvedené ceny sú s DPH a sú platné pre občanov Stankovian a Rojkova.

(prm - priestorový meter)

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Lenka Salajová (9.4.2022)

Martin Kubáň (12.4.2022)

Anna Hoždorová (4.5.2022)

Lujza Lacková (22.6.2022)

Valentína Bruk (9.7.2022)

Judita Prídavková (79 r.)

Sobaše:

Miloslava Stašová a

Peter Chlústa

Alžbeta Straková a

Martin Michalčín

Dominika Veľká a

Dominik Adamec

Denisa Chorvátová a

Andrej Debnár

Úmrtia:

Alojz Helo (83 r.)

Cyril Škuta (78 r.)

Oľga Babalová (80 r.)

Pavol Halama (82 r.)

Vendelín Chovanec (75 r.)

Anna Janíková (87 r.)

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany
a Rojkov

www.stankovany.sk/zvesti

štvrtročník - šírený bezplatne

Číslo 2, ročník XV.,

júl 2022

náklad: 400 ks

EV 3939/09

ISSN 1339-1984

Vydavateľ:

Obecný úrad Stankovany

Stankovany 133, 034 92,

IČO: 00 315 761

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:

Mgr. Stanislava Bruk

zástupca šéfredaktorky:

Ing. Adam Bruk

redakcia: Mgr. Miroslava Ivanová

Polohová, JUDr. Peter Malcho, Mgr.

Pavol Škuta, Ing. Katarína Tatárová

grafická úprava a sadzba textu:

Ing. Adam Bruk

spolupracovali: Ing. Slávka

Belková

tlačiareň: Vrábel, Dolný Kubín

kontakt na redakciu:

stankovskezvesti@gmail.com

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisov a ich neuvverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 10.9.2022

Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme z tretieho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 19.5.2022

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril o 17:00 hod. a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 7 poslancov z celkového počtu 9 poslancov. Ospravedlnil poslanca Bohuslava Belka.

Starosta obce informoval poslancov o žiadosti Vladimíra Ondrejku o schválení zámeru budúceho predaja časti parcely CKN 2190/1. Zámer predniesol Mgr. Michal Jaroš, zástupca Vladimíra Ondrejku, navrhuje schváliť zámer o súhlase predaja majetku nehnuteľnosti časti parcely CKN 2190/1. Poslanci vyjadrili súhlas s budúcim predajom, ak obec neplánuje na pozemkoch za vyčleneným pozemkom žiadnu výstavbu. Nakoľko, ale ešte nie je pozemok výlučným vlastníctvom obce, nie je možné schváliť zámer predaja. V súčasnosti obec Stankovany vidí problém v možnosti uzavrieť zmluvu o budúcej kúpnej zmluve na časť pozemku v tom, že nie je možné dostatočne určiť stanoviť predmet kúpy, lebo nie je k dispozícii parcelné číslo pozemku, ktorý sa má oddeliť od pozemku KNC parc. č. 2190/1 a ktorý má byť predmetom kúpy. Zmluva by tak nebola dostatočne určitá a tým neplatná a neúčinná. Obec Stankovany môže uzavrieť zmluvu o budúcej kúpnej zmluve až potom, keď časť pozemku, ktorá má byť predmetom zmluvy, bude dostatočne definovaná parcelným číslom a výmerou. K tomu je potrebné dať spracovať GP, ktorý si musí dať spracovať na vlastné náklady budúci kupujúci.

Zástupca spoločnosti BUK-NA, advokátska kancelária, Dolný Kubín JUDr. Terkaničová Linda informovala poslancov o stave vo vysporiadaní pozemkov pod miestnymi komunikáciami. Katarína Králiková sa pýtala na finančnú stránku vysporiadania, jednak na odmenu advokátskej kancelárie, a tiež výšku prostriedkov za vyplatenie predaných podielov majiteľom. Bolo by vhodné poslať aspoň odhad nákladov. JUDr. Terkaničová pošle na e-mail približné vyčíslené náklady odmeny advokátskej kancelárie za jednotlivé úseky ako aj výšku podielov, ktoré bude treba vyplatiť majiteľom.

Návrh Záverečného účtu obce Stankovany za rok 2021 predniesla Katarína Králiková, účtovníčka obce. Návrh Záverečného účtu obce Stankovany za rok 2021 bol zverejnený na úradnej tabuli a elektronickej úradnej tabuli a webovom sídle obce od 28.04.2022-12.05.2022 a k jeho zneniu neboli vznesené od občanov žiadne pripomienky.

Starosta obce informoval poslancov o Kúpnej zmluve s p. Annou Petrekovou, nar. 11.02.1970, bytom Stankovany 239 na kúpu pozemkov č. E-KN 284/38, ostatné plochy, výmera 9 m², evidované na LV č. 2720, spoluvlastnícky podiel 1/2 k celku na Obec Stankovany. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Ing. Tomáš navrhol aby sme od p. Petrekovej odkúpili ešte aj pozemok E-KN 284/40 ktorý susedí s pozemkom E-KN 284/40. Obecné zastupiteľstvo obce Stankovany zobralo na vedomie potrebu uzavretia Kúpnej zmluvy s p. Annou Petrekovou na kúpu pozemkov v prospech Obce Stankovany (E-KN 284/38, E-KN 284/40)

Starosta obce informoval

o žiadosti Tichomíra Krupu, Stankovany 366, na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve obce Stankovany, a to predaj pozemku registra C-KN parcela č. 2232/138 – zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 71 m² v katastrálnom území Stankovany, obec Stankovany. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch schválilo predaj pozemku vo vlastníctve obce Stankovany pre Tichomíra Krupu, bytom 034 92 Stankovany 331 nasledovne v zmysle vypracovaného GP č. 37043005-032/2021, ktorý bol vyhotovený GEOSERVIS Bohumil Murín, Ružomberok, za kúpnu cenu stanovenú v zmysle znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou Danou Žakarovskou. Dôvod predaja uvádzame, že pozemok, ktorý obec predáva Tichomírovi Krupovi sa nachádza v blízkosti jeho nehnuteľnosti a bude ho využívať na parkovanie svojho vozidla pri rodinnom dome, samozrejme berie na seba aj úpravu a starostlivosť o tento pozemok.

Starosta obce informoval poslancov o obsahu žiadosti Milana Šimačka, trvale bytom Jácová 826/15, 925 53 Pata, o odkúpenie obecného pozemku parc. č. E-KN 3539/1 (CKN 1606 o výmere 330 m², a CKN 1608 o výmere 109 m²) z dôvodu že na pozemku CKN 1607 kúpili rodinný dom č.s. 489 a tieto pozemky susedia s pozemkom na ktorom je dom a zároveň pozemok 1606 tvorí záhradu a 1608 príjazdovú cestu k domu. So zakúpeným rodinným domom využívajú predmetné pozemky, tieto boli využívané aj predchádzajúcimi majiteľmi. OZ obce Stankovany uložilo Obecnému úradu zabezpečiť postup stanovený zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení

neskorších zmien a doplnkov a VZN obce č. 6/2011 „Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Stankovany“ a platnou legislatívou SR o nakladaní s majetkom obce.

Starosta obce informoval poslancov o zámere predat Cirkulár GWS 600, kupovaný v roku 2016, nákupná cena 574,85 EUR, nakoľko nie je využívaný obcou. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Poslanci prejavili súhlas s odpredajom techniky ktorá nemá využitie v obci.

Informácia o žiadostiach na odkúpenie pozemkov na stavbu RD Pod Jasením (Zuzana Tršťanová, Anna Krúpová, Stanislav Krúpa, Miloslava Chlústová). Starosta obce informoval poslancov o záujme ľudí na odkúpenie pozemkov pod IBV Pod Jasením, skonštatoval že pred predajom uvedených pozemkov bude musieť byť schválené nové VZN obce ktoré bude upravovať podmienky predaja pozemkov pod IBV.

Starosta obce informoval o žiadosti Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, Bratislava o požiadavku na finančnú pomoc pre mzdy tajomníkov v územných organizáciách DPO vo výške 0,10 Eur na 1 obyvateľa obce. Poslanci vyjadrili nesúhlas, nakoľko nejde o účelovú pomoc ale prostriedky na mzdy. Ekonómka obce upozornila, že Obec nemôže dávať príspevok, resp. dotáciu takouto formou ako žiada v liste DPO.

Vyhlásenie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru

OR HaZZ v Ružomberku vyhlasuje od 24.06.2022 od 15:00 hod. do odvolania ČAS ZVÝŠENÉHO NEBEZPEČENSTVA VZNIKU POŽIARU na lesných pozemkoch a v ich ochrannom pásme (50 m od hranice lesného pozemku) v územnom obvode okresu Ružomberok.

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti.

Fyzickým osobám sa podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), a c) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane

pred požiarmi v znení neskorších predpisov na lesných pozemkoch zakazuje najmä:

- fajčiť, odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety, alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov, stromov,
- spaľovať horľavé látky na lesných pozemkoch, pre ktoré je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a v ich ochrannom pásme
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu, čiže aj spaľovať horľavé látky na lesných pozemkoch, pre ktoré je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a v ich ochrannom pásme (50 m od hranice lesného pozem-

ku).

Vlastníci, správcovia alebo užívatelia lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarom sú povinní najmä:

- zabezpečovať v lesoch hliadkovaciu činnosť; pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť vypracúvať časový harmonogram s určením trasy pochôdzok a s uvedením konkrétnych časov a miest, kde sa má hliadkovacia služba v danom čase nachádzať; zabezpečiť jej vhodný systém spojenia s ohlasovňou požiarov,
- zabezpečiť umiestnenie potrebného množstva protipožiarneho náradia na určenom mieste v závislosti od plochy lesných porastov,
- udržiavať existujúce prejazdové cesty, zväznice a zdroje

vody v stave, ktorý umožňuje bezproblémový príjazd hasičských jednotiek a ich využitie na účinný zásah,

- prijímať osobitné opatrenia pre priestory postihnuté kalamitou, zamerané najmä na:
- urýchlené odstraňovanie dreva a ďalšieho horľavého odpadu z blízkosti objektov,
- vytváranie rozčleňovacích pásov na zabránenie šírenia požiaru, prednostné zabezpečenie prejazdnosti lesných ciest a zväznic pre hasičskú techniku, vybaviť prenosnými hasiacimi prístrojmi pracovné stroje, napríklad lesné kolesové traktory, harvestory a iné vozidlá, ktoré sa používajú na spravovanie dreva a zvyškov po ťažbe. Tieto pracovné stroje vybaviť účinným zachytávačom iskier.

Problémový zmesový komunálny odpad

Všeobecne záväzným nariadením obce Stankovany č. 2/2020 zo dňa 29.10.2020 bol v našej obci zavedený tzv. množstvový zber zmesového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu. Do konca roka 2020 sa v našej obci vyberal paušálne určený poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý však bol nespravodlivý voči občanom, ktorý vyprodukovali minimum odpadu.

V praxi sa tento paušálne určený poplatok prejavoval takým spôsobom, že každý občan platil rovnako vysoký poplatok, bez ohľadu na množstvo odpadov, ktoré sám vyprodukoval. Takýto systém nemohol byť trvalo udržateľný nakoľko občan po zaplatení paušálneho poplatku mal k dispozícii taký počet žetonových kartičiek, o ktorý si na Obecnom úrade požiadal a čo je podstatné paušálne určený poplatok za

komunálny odpad nemotivoval občanov k znižovaniu tvorby odpadu a k samotnému separovaniu odpadu.

Spoločným menovateľom problému so zmesovým komunálnym odpadom je skutočnosť, že väčšina zmesového odpadu končí na skládkach. V novembri v roku 2019 bol zo strany obchodnej spoločnosti Technické služby Ružomberok a.s., ktorá pre jednotlivé obce v okrese Ružomberok zabezpečuje zber zmesového komunálneho odpadu zaslaný starostom jednotlivých obcí list, ktorý informoval obce, že skládka odpadov Biela Púť bude v blízkej dobe uzatvorená čo sa premietne na zvýšení cien za vývoz komunálneho odpadu minimálne z dôvodu vozenia odpadu na skládku v Žiari nad Hronom, prípadne na inú vzdialenejšiu skládku.

V našej obci sa teda od za-

čiatku roka 2021 uplatňuje množstvový zber zmesového komunálneho odpadu, na základe ktorého sa platí poplatok podľa objemu odpadov, ktorý vyprodukuje konkrétny subjekt (rodinný dom), pričom sadzba poplatku sa určuje na základe objemu tzv. kuka nádoby. Takýto druh množstvového zberu sa v terminológii odpadového hospodárstva označuje ako žetonový.

Všeobecne záväzným nariadením obce Stankovany č. 2/2020 zo dňa 29.10.2020 bola schválená nasledovná sadzba

poplatku:

- Pre fyzické osoby: 0,023 Eur za jeden liter zmesového komunálneho odpadu, t.j. 2,53 Eur za 1 žeton na 110 litrovú zbernú nádobu.
- Pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov: 0,025 Eur za jeden liter zmesového komunálneho odpadu, t.j. 2,75 Eur za 1 žeton na 110 litrovú nádobu, 27,50 Eur za 1 žeton na 1100 litrovú nádobu.
- 0,05 Eur za kilogram/liter drobného stavebného odpadu bez obsahu škodlivín.

Dodatkom č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Stankovany č. 2/2020 zo dňa 10.12.2021 bola schválená nasledovná sadzba poplatku:

- Pre fyzické osoby: 0,03454 Eur za jeden liter zmesového komunálneho odpadu, t.j. 3,80 Eur za 1 žetón na 110 litrovú zbernú nádobu.
- Pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov: 0,05454 Eur za jeden liter zmesového komunálneho odpadu, t.j. 6,00 Eur za 1 žetón na 110 litrovú nádobu, 60,00 Eur za 1 žetón na 1100 litrovú nádobu.
- 0,08 Eur za kilogram/liter drobného stavebného odpadu bez obsahu škodlivín

Podstata problému určenia sadzby poplatku za 1 žetón na 110 litrovú zbernú nádobu, ktorá je v našej obci najviac používaná spočíva v tom, že obecné zastupiteľstvo schvaľuje sadzbu poplatku na ďalší kalendárny rok z ekonomických údajov z účtovníctva obce Stankovany ku koncu príslušného roka, avšak je nereálne určiť presnú sadzbu poplatku, ktorá by pokrývala resp. mierne prevyšovala celkovú cenu,

ktorú si obchodná spoločnosť Technické služby Ružomberok a.s., účtuje za vývoz 110 l kukanádoby, nakoľko napr. v roku 2022 došlo k enormnému zvýšeniu cien za elektrickú energiu, pohonných hmôt a samotná inflácia spôsobila zvýšenie cien za poskytnuté služby, čo zapríčinila jednak tzv. koronakríza a v súčasnej dobe vojenský konflikt na Ukrajine.

V májovej faktúre v roku 2022 za vývoz komunálneho odpadu si obchodná spoločnosť Technické služby Ružomberok a.s., účtovala za vývoz 110 l kuka nádoby jednej domácnosti sumu vo výške 3,99 Eur, ktorá pozostávala zo sumy 3,60 Eur s DPH za vývoz 110 l kuka nádoby a zákonného poplatku vo výške 0,39 Eur v zmysle zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z účtovných podkladov poskytnutých od účtovníčky obce Stankovany vyplýva, že obec Stankovany musela

k 20.05.2022 doplácať za vývoz zmesového komunálneho odpadu sumu vo výške 3 612,10 Eur, z toho suma za vývoz veľkokapacitných kontajnerov predstavuje suma 1 713,45 Eur a suma vo výške 1898,65 Eur predstavuje vývoz 110 l kuká nádob spred Obecného úradu, Kultúrneho a agroturistického centra, cintorína, vývoz 1 100 l plastových kontajnerov pri cintoríne keďže v obehú je ešte niekoľko žetonových kartičiek zakúpených do roku 2020, určitú časť predstavuje aj vývoz 110 l kuka nádob na základe týchto kartičiek.

Pre objektivnosť tohto článku si autor článku dovoľí zdôrazniť, že pri domácnostiach si obchodná spoločnosť Technické služby Ružomberok a.s., fakturuje za vývoz 110 l kuka nádoby sumu vo výške 3,99 Eur, ktorá pozostávala zo sumy 3,60 Eur s DPH za vývoz 110 l kuka nádoby a zákonného poplatku vo výške 0,39 Eur a pri vývoze veľkokapacitných kontajnerov si obchodná spoločnosť Technické služby Ružomberok a.s. fakturuje za dopravu vozidlom MAN 2,88 Eur s DPH za 1 km, za dobu

použitia vozidla 15 min za 8,18 Eur s DPH, likvidácia objemového odpadu 143,52 Eur s DPH za 1 tonu odpadu a zákonný poplatok vo výške 15 Eur v zmysle zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z dôvodu šetrenia finančných prostriedkov obecné zastupiteľstvo na svojom poslednom zasadnutí schválilo zníženie počtu vývozov veľkokapacitných kontajnerov na 1 vývoz ročne a odporučilo zabezpečiť dôsledné vytriedenie odpadu z cintorína, nakoľko sklo a plasty môžu byť vyvezené v rámci vývozu separovaného zberu, za ktorý obec neplatí. Zároveň obecné zastupiteľstvo obce Stankovany odporučilo starostovi získať informácie od obcí, ktoré si zakúpili vlastné zberové vozidlo a vývoz zmesového komunálneho odpadu si zabezpečujú vo vlastnej réžii.

text: Peter Malcho

Unikátne hojdačky v prírode

Hojdačky, ktoré sú ukryté v nádherných prírodných zákutiach sa stali novou atrakciou. Narazíte na ne pri náučných chodníkoch, v lese, alebo nad dedinou, odkiaľ sa

naskytne dokonalý výhľad. Internet tak v súčasnosti valcujú hojdačky v prírode. Spolu s cestovateľmi Danielom a Majkou z blogu Cestujzame nej sme sa pozreli na hojdačky

v okolí Ružomberka.

„Čo sa týka hojdačiek, tak na našom zozname v rámci Slovenska ich momentálne máme viac ako 90 a podarilo sa nám navštíviť asi tretinu z nich. Len nedávno sme prekročili číslo 30. Je to taká naša zábavka. V okolí Ružomberka ich je hneď niekoľko. My poznáme tie v Komjatnej, Likavke, Liptovskej Teplej, Liptovskej Štiavnicí a vo Valaskej Dubovej. Zatiaľ sa nám podarilo navštíviť len 3 z nich. Asi najkrajšia je v Liptovskej Štiavnicí, nad rezortom Chalúpkovo. Je z nej naozaj nádherný výhľad na liptovskú prírodu.

Ďalšia, ktorá stojí za to, sa nachádza v obci Valaská Dubová. Z nej je super výhľad na populárny Veľký Choč. A tretia, ktorú sme už stihli objaviť sa nachádza v obci Liptovská Teplá, v časti Madočany. Vpravo uvidíte Nízke Tatry, vľavo Západné Tatry a všade navôkol čarovný Liptov. Okrem vyššie spomenutých jedna existuje aj v Stankovanoch v časti Podšíp. Tam sa nám, žiaľ, ešte nepodarilo ísť. Ale máme ju na zozname. Tak snáď čoskoro,“ hovorí Daniel Hruška z blogu Cestujzame nej.

Ak sa vyberiete na prechádzku za hojdačkou odmenou vám

bude radosť z pohybu a fotografický výhľad. Cesta k nim je naozaj jednoduchá. „Väčšinou sa nachádzajú neďaleko od obcí a cesta k nim netrvá viac ako 30 minút. Asi najjednoduchší prístup je k hojdačke pri Chalúpkove, tam ste do 5 minút. Tá v Madočanoch sa dá objaviť do 20 minút nad obcou a vo Valaskej Dubovej to nebude trvať tiež viac ako 30 minút. Trošku dlhšia prechádzka na vás čaká pri objavovaní hojdačiek v Likavke a v Komjatnej,“ hovorí Daniel.

Určite ste si všimli, že hojdačky v prírode sú novým trendom. Každú chvíľu niekde nová hojdačka pribudne. Prečo je to tak? „Za posledné 2 roky si ľudia zvykli viac chodiť

do prírody, a práve hojdačky sa stali často cieľom ich cesty. Väčšinou sa pri ich objavovaní spája prechádzka v prírode s nádherným výhľadom na konci, ktorý vyzerá krásne aj na fotke. A práve to majú ľudia naozaj radi. A druhou super motiváciou je asi aj návrat do detských čias. Hojdanie je super,“ dodáva Daniel.

Hojdačka v Liptovskej Štiavnici

Cesta k hojdačke je veľmi jednoduchá, Môžete sa autom dopraviť k rezortu Chalúpkovo a potom už len cca 5 minút vyšliapať malý kopček. Naskytné sa vám krásny výhľad na lip-tovskú prírodu. Ak hojdačku navštívite v podvečerných ho-

dinách, čaká vás aj unikátny západ slnka.

Hojdačka v Likavke

Za hojdačkou v Likavke vás čaká o niečo dlhšia prechádzka. Nájdete ju nad obcou pod Likavským hradom.

Hojdačka vo Valaskej Dubovej

Hojdačka sa vypína priamo nad obcou Valaská Dubová. Vidíte ju už z dediny od kostola. Čaká vás cca 15 minútová prechádzka a ste v celi.

Hojdačka v Stankovanoch

Ďalšiu unikátnu hojdačku nájdete v obci Stankovany, a to v osade Podšíp. Na Podšipe nájdete rozprávkové drevenič-

ky, z ktorých niektoré dnes slúžia ako chaty. Od železničnej stanice sa značkovaným turistickým chodníkom na Podšíp dostanete za cca 45 minút.

Hojdačka v Liptovskej Teplej

Hojdačku nájdete v časti Madočany. Objavíte ju do cca 20 minút chôdze nad obcou.

Hojdačka v Liptovských Sliačoch

Taktiež nad obcou sa vypína hojdačka zavesená na strome. Od domu smútku v Liptovských Sliačoch vás čaká cca 10 minút šľapania do kopca a ste pri nej.

text: redakcia SZ

Deň Zeme v našej obci

Deň Zeme, ktorý každoročne pripadá na 22.apríla je ekologicky zameraný sviatok, počas ktorého sa dobrovoľníci pôsobiaci v rôznych organizáciách v každej obci snažia prispieť k ochrane životného prostredia zbieraním odpadkov z verejných priestranstiev, brehov potokov a riek, lesa a okolitej prírody. Takýmto spôsobom chcú poukázať na nezodpovedných obyvateľov nerešpektujúcich potrebu zachovania zdravého životného prostredia pre budúce generácie a na druhej strane potrebu

spoločného celosvetového úsilia na ochranu Zeme.

V sobotu 23. apríla zorganizoval Dobrovoľný hasičský zbor Stankovany v spolupráci s obcou Stankovany Deň zeme v Stankovanoch, účelom ktorého bolo vyčistenie verejných priestranstiev, potokov, brehov Váhu a okolitej prírody od rôznych odpadkov. Zraz dobrovoľníkov bol o 8:30 hod. pred budovou OcÚ v Stankovanoch. Do zbierania odpadkov sa zapojili aj členovia turistického klubu Šíp Stankovany, Poľovníckeho združenia a viaceré mladé rodiny, ktoré

do zbierania zapojili aj tých najmenších.

Tohtoročná účasť dobrovoľníkov bola hojná, do zbierania odpadkov sa zapojilo takmer 50 ľudí rôznych vekových kategórií, z ktorých určite treba vyzdvihnúť účasť rodičov so svojimi deťmi. Dostatočný počet ľudí nám umožnil rozdeliť si viaceré oblasti, kde sme sa zamerali hlavne na odľahlé miesta v okolitej prírode a pri brehoch Váhu ďaleko za obcou, kde v minulosti bolo zvykom vyvážať rôzne odpadky od plastov, skla až po staré plechové hrnce a hádzať ich

do nedostupných kríkov, ktoré po zakvitnutí zakryli všetok odpad. Zamerali sme sa na brehy Váhu a okolie pozdĺž cesty a železničnej trate z Lubochne do Stankovian, kríky v strmom svahu pod cestou smerom do Havranu, kde bolo najviac pneumatík a starého železa, brehy Váhu od železničného priechodu pri dolnom medokýši a smerom do Kral'ovian, okolie cesty od dolného medokýša až na Polonku a kríky nad dedinou pozdĺž cesty smerom od Mokrackej do Škutovej doliny. Značné množstvo odpadu ostalo ešte na brehoch

Váhu v nedostupnom teréne na druhej strane Váhu od Korbeľky do Strakova a na brehoch

Váhu na konci cesty od dolného medokýša do Kral'ovian, kde však cesta prechádza cez

močiar a autom sa tam nie je možné dostať. Na tieto oblasti by sme sa chceli zamerať na ďalší rok.

Spoločnými silami sa nám podarilo vyzbierať okolo 25 vriec odpadkov, z ktorých najväčšie množstvo predstavovali plastové fľaše a plechovky, 20 pneumatík rôznych veľkostí od bicykla, motocyklov, osobných automobilov až po traktor, a napokon okolo 100 až 200 kg železa, ktoré pozostávalo zo starých zhrdzavených zárubní na dvere, hrncov, vandlíkov a vedier. Po skončení podujatia

bol pre všetkých zúčastnených pripravený v areáli ihriska FK SOKOL Stankovany kotlíkový guláš, ktorý gurmánskym zážitkom ukončil toto vydarené podujatie.

Dobrovoľný hasičský zbor Stankovany si dovoľuje v závere poďakovať všetkým zúčastneným, ktorý svojou účasťou na tomto podujatí ukázali, že im nie je ľahostajné životné prostredie a priestor, v ktorom trávime náš každodenný život.

text: Peter Malcho

Prečo cvičiť jogu? Odpovie vám inštruktor jogy Jaroslav z Rojkova

Prvý letný deň, ktorým je 21. jún sa už niekoľko rokov celosvetovo oslavuje aj ako Medzinárodný deň jogy. Tento deň vyhlásený UNESCOM ukazuje, čo dala joga svetu.

V dnešnom uponáhľanom svete plnom stresu potrebujeme rovnováhu a harmóniu medzi našim vnútorným svetom a tým okolo nás. Pri tejto príležitosti sme sa porozprávali s cvičiteľom jogy Ing. Jaroslavom Neplechom, ktorý precvičuje jogu aj v Stankovanoch, a to v pondelky od 18.30.

Ako a kedy ste sa dostali k joge a prečo ste ju začali cvičiť?

S jogou som začal keď som mal 25 rokov, ale v rámci pracovného vyťaženia som prestal cvičiť. Opäť som začal vo veku 45 rokov. Tentokrát z dôvodu bolestivosti chrbta. Manželka sa pridala.

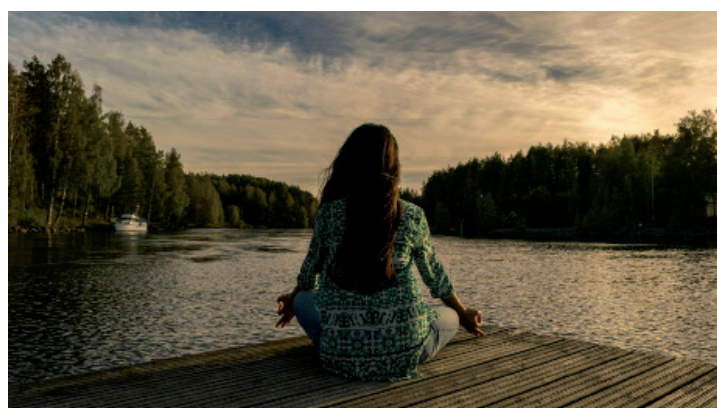
Joga má viacero druhov, ktorému sa venujete vy?

Venujeme sa Systému Joga v dennom živote, autorom tohto systému je Swámi Mahešvarananda. Je to úplný systém prispôbený nášmu západnému štýlu života. Zahŕňa fyzické a dychové cvičenia, relaxáciu

a kto má záujem aj meditáciu. Pôsobí na všetky štyri oblasti nášho zdravia, fyzické, mentálne, sociálne, spirituálne.

Prečo ste sa rozhodli následne stať inštruktorom jogy, a kde všade ju precvičujete?

Inštruktormi jogy sme sa rozhodli stať preto, že joga pozitívne ovplyvnila náš spoločný život. Tieto techniky ktoré precvičujeme sú psychosomatické, pôsobia nie len na telo, ale i na našu myseľ a dušu. Tento systém jogy je terapia, prirodzeným spôsobom lieči a uvádza do harmónie telo, myseľ a dušu. Chceme pomôcť ľuďom, ktorí majú záujem, aby žili zdravšie, spokojnejšie a šťastnejšie. Najlepšia je praktická skúsenosť. Osobne precvičujeme v Martine, Stankovanoch a Ružomberku.

Je joga vhodná na cvičenie pre každého? Kedy je vhodný čas s ňou začať?

Áno, Systém JDŽ je vytvorený tak, aby ho mohol cvičiť každý nezávisle od veku, či kondície a aj ľudia s istými zdravotnými obmedzeniami. Dôležité je, aby začiatočníci cvičili pod vedením certifikovaného cvičiteľa Systému JDŽ. Vhodné je začať čo najskôr, ale nikdy nie je neskoro. V kurzoch cvičia mladí, ale aj 60 až 80 roční ľudia. Odporúčame ju cvičiť každému. Keďže ide o úplný Systém Jogy, každý tam nájde to, čo hľadá.

V čom je iná joga, ako ostatné druhy cvičenia? A ako často cvičiť?

Jogové cvičenia nepoznajú súťaživosť ani porovnávanie. Sú zamerané dovnútra a pôso-

bia celostne, teda zahŕňajú všetky aspekty človeka. Hovoríme im psychofyzické cvičenia, a aj to je dosť zúžený pohľad. Ich cieľom je byť zdravý, šťastný a spoločensky prospešný. Najlepšie je cvičiť každý deň.

Niektorí pokladajú jogu len za akési duchovné cvičenie, ale v skutočnosti sa mnoho cvikov využíva aj napr. vo fyzioterapii, je to tak?

Áno, je to aj duchovné, ale aj fyzické cvičenie, dychové a psychické proste celostné. Fyzioterapia množstvo techník z jogy prevzala.

Je o tento druh cvičenia veľký záujem?

V súčasnosti zažíva joga veľký nárast záujmu, ale chcem zdôrazniť, že pre správne praktikovanie je treba cvičiť podľa autorizovaného systému pod vedením vyškoleného cvičiteľa, ktorý prešiel niekoľkoročným výcvikom a skúškami. V Systéme Joga v dennom živote, ktorý je príkladom autorizovaného systému, trvá výcvik budúcich učiteľov jogy minimálne tri roky po tom, čo ju už niekoľko rokov praktikujú.

text: redakcia SZ

Detičky aj tento rok potešili svoje mamičky

V mesiaci Máj sa tradične oslavuje a venuje druhú májovú nedeľu všetkým mamičkám, mamkám, maminkám a starým mamkám, kedy oslavujú svoj DEŇ MATIEK.

Aj v Stankovanoch sme tento sviatok oslavovali v nedeľu 8. mája v kultúrnom dome, kde bol pre mamičky a staré mamy pripravený bohatý kultúrny program. Podujatie otvoril príhovorom starosta obce Vladimír Urban. V príhovore spomenul, čo všetko pre človeka znamená matka, aká je pre každého dôležitá a nenahraditeľná. Poďakovala mamám za ich

oddanosť, neúnavnosť a lásku ktorú venujú výchove a starostlivosti o deti od narodenia do dospelosti a v podstate až do svojej smrti. Po príhovore vystúpila Monika Pochybová s prednesom básne o mame. Potom na pódium vyšli deti z miestnej materskej škôlky a školy v Stankovanoch pod vedením svojich pedagógov. Hodinový kultúrny program plný tanca, spevu, básní, smiechu a radosti venovaný mamám vyvolal aj slzičky dojatia v očiach pyšných mám a starých mám, keď videli vystupovať svoje deti a vnúčatá.

Program pokračoval pásmom s ľudovou tematikou, v ktorom vystúpila Folklórna skupina Podšíp, doprevádzala ich ľudová hudba Zázrivá, ktorá sa predstavila aj v samostatnom bloku. Po nich v ľudovej nôte pokračovali deti z novozaloženej folklórnej skupiny Mrvenička zo Stankovian,

predviedli vynášanie Murieny a detské piesne a tance, na heligónke ich doprevádzal šikovný Tomáško Kapusta, záverom folklórneho vstupu bolo vystúpenie členov Miestneho odboru Matice slovenskej s p. Zdenom Buliakom na akordeóne.

Pozdraviť mamky prišli aj mladí nádejní heligonkári

z Liptova, ktorí predviedli svoje umenie pod vedením Patrika Matúša.

No a zlatým klincom na koniec bolo divadelné predstavenie Bernolákovského ochotníckeho teátra s predstavením podľa motívu Radošínskeho naivného divadla „Jááánošiiúú“. Predstavenie bolo skvelé, zábava vrcholila, znova vytryskli aj slzy, ale tentokrát od smiechu.

V rámci krásnej tradície Dňa matiek boli všetky zúčastnené

mamy a staré mamy obdarované kvietkom z vďaky za to že ich máme

Veríme, že nedeľné popoludnie plné kultúry sa páčilo nielen našim mamám a starým mamám ale aj ostatným, ktorí si po dlhom čase pandémie nedali ujsť možnosť kultúrnej sa zabaviť o čom svedčila hojná účasť keď kultúrny dom „praskal vo švíkoch“.

text: Slávka Belková

Činnosť MO Matice slovenskej za uplynulé obdobie

Kedže cez pandémiu neboli povolené žiadne spoločenské akcie, veľmi sme privítali, že sme sa mohli zúčastniť peknej akcie: Dokumentárny film v Kine Kultúra v Ružomberku

o opernom majstrovi Petrovi Dvorskom.

Čakalo nás veľmi zaujímavé rozprávanie o jeho umeleckej dráhe. Bol to pre nás pekne strávený večer a dojemný kultúrny zážitok v spoločnosti príjemných ľudí.

Na pozvanie predsedu JD Dúbrava, sme sa zúčastnili ich VČS, kde sme vystúpili

s kultúrnym programom: sériou ľudových piesní, ktorými sme ich rozveseľovali celý večer. Cestou domov sme sa zastavili v Moteli GOMBÁŠ, kde pán starosta vydával dcéru a naša skupina im zaspievala naše tradičné aj svadobné piesne. S našimi piesňami sme rozveselili aj účastníkov Okresného snemu Jednoty

dôchodcov Slovenska, ktorý sa konal v Kultúrnom dome v Stankovanoch 20.4.2022.

Druhú májovú nedeľu sme zaspievali krásne piesne pre všetky matky. Po skončení divadelného predstavenia sme rozveselili aj hercov z Bernolákova, s ktorými sme si spoločne zaspievali.

Na Turíce, ktoré boli 4. júna 2022 sme zaspievali pri stavaní mája pred Kultúrnym domom v Stankovanoch. Svojimi piesňami sme rozveselili našich hasičov, ktorí zorganizovali

túto tradičnú akciu, ale aj prítomných občanov, ktorí sa prišli pozrieť na túto každoročnú akciu.

To je naša činnosť za posledné mesiace, ale v pláne máme viac akcií. V mesiaci júl sme dostali pozvanie na Pltnický deň v Kral'ovanoch. V septembri nás čaká naša obľúbená akcia Stretnutie rodákov harmonikárov. Veríme, že spoločenský život obohatíme s našimi piesňami.

text: Ľudmila Malchová

Stráženie Božieho hrobu má dlhú tradíciu

Stráženie Božieho hrobu v kostole Božského srdca Ježišova v Stankovanoch členmi Dobrovoľného hasičského zboru Stankovany má v našej obci dlhoročnú tradíciu. Po dvoch rokoch zákazu účasti na svätých omšiach priaznivá protipandemická situácia umožnila aj stráženie božieho hrobu počas sviatkov Veľkej noci.

Počiatok tejto tradície nachádzame v Novom zákone v Evanjeliu podľa Matúša: „Na druhý deň, ktorý bol po Prípravnom dni, zhromaždili sa veľkňazi a farizeji k Pilátovi a hovorili: Pane, spomenuli sme si, že ten zvodca, ešte kým žil, povedal: „Po troch dňoch vstanem z mŕtvych“. Rozkáž teda strážiť hrob až do tretieho dňa, aby azda neprišli jeho učenci a neukradli ho a nepovedali

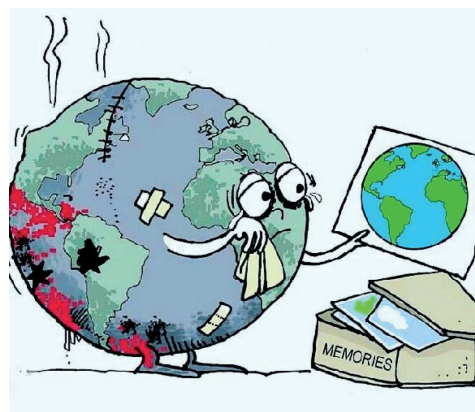
ľudu: „Vstal z mŕtvych“ a ostatné klamstvo by bolo horšie ako prvé“. Pilát im povedal: Máte stráž, choďte a strážte, ako viete!“ Oni šli a hrob zabezpečili: zapečatili kameň a postavili stráž.“ (Mt 27, 62-66)

Podľa novej terminológie stráženie božieho hrobu členmi DHZ Stankovany začalo po skončení obradov PIATKA UTRPENIA PÁNA do 18:45 hod. a pokračovalo cez SVÄTÚ SOBOTU od 08:00 hod. až po odloženie Sviatosti Oltárnej v Božom hrobe pred začatím VELKONOČNEJ VIGÍLIE VO SVÄTEJ NOCI o 20:00 hod. Pri strážení božieho hrobu sa vystriedalo celkovo 14 členov DHZ Stankovany, pričom každá dvojica strážila pri božom hrobe 2 hodiny.

text: Peter Malcho

Pár slov pre planétu

Obchodov je v dnešnej dobe naozaj veľa. Takmer na každom kroku si môžeme nakúpiť v bežných potravinách či supermarketoch. Ale viete, že sa to dá aj inak?

Posledné roky zažívajú obrovský rozmach bezobalové obchody. Ich hlavnou filozofiou je minimalizovať odpad tvorený obalovým materiálom, ktorého je neskutočné množstvo. Rôzne potraviny či kozmetika a drogeriový tovar je zabalený v plastových, v lepšom prípade v papierových obaloch. Dokonca aj tie, ktoré by nemuseli byť (šalátové uhorky, brokolica, mrkva, petržlen v plaste). A takto by sme mohli pokračovať veľmi dlho.

V rôznych slovenských mestách vznikajú a fungujú bezobalové obchody, kde si môžete nakúpiť potraviny i kozmetiku, do vlastných nádob, sáčkov či iných obalov. Prípadne si zakúpíte obal z uvedeného obchodu a pri ďalšom nákupe ho použijete znova, čím vytvárate menej a menej odpadu. Cena výrobkov je o niečo vyššia, ale vedzte, že si priplácate aj za kvalitu potravín či kozmetiky, často od lokálnych farmárov a výrobcov.

Takýto obchod konečne vznikol aj neďaleko našej obce. V Ružomberku môžete navštíviť novootvorený bezobalový obchod s krásnym názvom Na Váhu. Nájdete ho na ulici Karola Salvu 6 (pozn. bytovka oproti lekární Centrum pri polícii). Ich heslo znie maximum

potravín a minimum odpadu. Nájdete u nich mnoho slovenských a lokálnych potravín, drogeriu, kozmetiku a zero waste doplnky pre domácnosť. Ďalšie bezobalové obchody s peknými názvami sa nachádzajú napríklad v Žiline (Váž si), v Piešťanoch (Onakô), v Nitre (Špajza), v Trenčíne (Bezobalís), v Banskej Bystrici (NEBALené), v Košiciach (Na kôpke), v Bratislave (U Vážky), v Prešove (Odvážené) a mnohé ďalšie. V konečnom dôsledku ako sa hovorí, neobjavila sa teplá voda. Vraciame sa k tomu, čo fungovalo aj niekoľko desiatok rokov späť a mnohí starší obyvatelia si na takéto nakupovanie pamätajú. Na to, ako fungovali obchody, kde ste prišli s vlastnou nádobkou a nakúpili koľko a čoho ste potrebovali. Veľká vďaka, že nemusíme takéto obchodíky s tovarom na váhu vidieť len v múzeách, ale vrátili sa do našich každodenných životov.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Druhá aprílová nedeľa patrila rozlúčke so zimou

O 16.00 hodine poobede začal pred obecným úradom v Stankovanoch sprievod vynášania Murieny.

Slamená figurálna podoba ženy na drevenej konštrukcii predstavovala v tradičnej ľudovej kultúre bohyňu zimy a smrti.

Naši predkovia verili, že s jej vyhnáním sa vytratí i zima, neúroda a vyženie sa nešťastie z obce. Dievčatá, slávnostne vyobliekané a pekne upravené, sa

spievajúc a obchádzajúc dedinu rozlúčili so zimným obdobím. Murienu vyzliekli, spálili a hodili dolu Váhom.

Práve piesne, ktoré sprevádzali tento akt, patria k najstaršej vrstve obradových piesní. Po vynesení symbolickej zimy sa spievali oslavné piesne jari, pri ktorých dievčatách predvádzali reťazové jednoduché tance či prepletačky, čo kedysi predstavovalo akúsi vizuálnu prehliadku slobodných dievok. Práve tu

si mládenci mohli poobzerať svoju vyvolenú, či je šikovná, či pekne spieva a či je rúča.

Dnes sa už táto symbolika samozrejme neuplatňuje, napriek tomu sa dievky takto prezentujú pred spoločenstvom obce a spevom oslavujú príchod jari.

Tento rok sa k mladým folkloristom z Podšípú pridali aj deti z detskej folklórnej skupiny. Tá po dlhšej dobe nečinnosti, spôsobenej zákazom

stretávania sa počas pandémie opäť obnovila stretávanie a svoju činnosť. Deti tak mali krásnu premiéru, pred zrakom hojného počtu divákov.

Dúfame, že spolu s plávajúcou Murienou, dolu Váhom odchádzala z našej obce aj zima a privítali sme tak jar, na ktorú už všetci netrpezlivo čakáme.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Duchovný otec Miloš Labaš ukončil pôsobenie v našej obci

V nedeľu 3. júla ukončil v našej farnosti svoje 12 ročné pôsobenie kňaz Mgr. Miloš Labaš. Za Vašu prácu, službu, ľudskosť, energiu Vám patrí úprimné poďakovanie.

Ďakujeme za všetko, čo ste pre nás za 12 ročné pôsobenie urobili. Prajeme Vám pevné zdravie a Božie požehnanie

na novom pôsobisku v Liptovskom Michale.

Zároveň prajeme veľa zdravia, energie a božieho požehnanie novému duchovnému otcovi Štefanovi Pitákovi.

Prajeme Vám aby ste sa na novom pôsobisku v našej obci cítili vždy dobre a príjemne.

text: redakcia SZ

Vedeli ste o Stankovanoch, že ...

...kaplnka nachádzajúca sa na dolnom konci obce Stankovany je mementom udalostí, ktoré sa spájajú s ochorením cholery? Cholera zúrila v priebehu 19. storočia v rôznych kútoch Európy. Nakoniec neobišla ani územie dnešného Slovenska. V našich končinách prepukla plnou silou roku 1831.

Aj obec Stankovany postihlo toto nešťastie a na cholery zomrelo 137 ľudí. Obyvatelia, ktorí prežili toto neblahé

obdobie, na znak vďaka zorganizovali zbierku. Poskladali sa po 6 grajciarov na každého obyvateľa v roku 1832 postavili na dolnom konci obce malú kaplnku. Zasvätili ju Sedembolestnej Panne Márii. V hornej časti zvonice kaplnky je umiestnený zvon. Pôvodne pochádza z drevenej zvonice z horskej osady Podšíp. Do obce bol prevezený cca v 60. rokoch, v dobe, keď sa život z usadlosti pod Šípom vytrácal a obyvatelia sa sťahovali do obce.

Cholera je infekčné ochorenie, ktorého pôvod siaha do Ázie. Prenášalo sa z infikovaného človeka na človeka a ochorenie spôsobovala baktéria vibrio cholerae. Tá sa často dostala aj do zdrojov pitnej vody, čo spô-

sobovalo nakazenie obyvateľov. Ochorenie prekvitalo najmä v podmienkach s nižšími hygienickými návykmi. Cholera sa zvykla označovať aj ako choroba „špinavých rúk“. Spôso-

bovala hnačky a vracanie, čo malo za príčinu odvodnenie organizmu. Bez znalosti infúznej liečby, tak ľuďom zlyhávali životne dôležité orgány. Najviac boli ohrozené malé deti a

starší ľudia.

Na územie Liptova prenikla zo susedného Turca. Hoci boli hranice stolíc uzatvorené a strážené vojakmi, potrebná bola dodávka potravín a obilia. Vlastné zdroje sedliakov boli chabé a zatvorenie hraníc spôsobovalo hladomor. Podľa záznamov miestneho farára sa tunajší obyvatelia dva týždne živili trávou a lesnými plodmi. Epidémia sa šírila veľmi rýchlo, zosnulí sa nestihali pochovávať. Každá obec dostala od lekárov nariadenia,

ako sa v čase pandémie správať. Porušenie pravidiel znamenalo trest v podobe dvanástich rán palicou. V každej obci muselo byť vyhradené miesto na zhromažďovanie a ošetrovanie nakažených ľudí. Domy s nakaženými ľuďmi boli uzavreté a strážené. Zavreli sa školy, kostoly, krčmy či zakázali jarmoky. Mŕtve telá boli na cintorín odvezené zvláštnym spôsobom, do hrobu boli ukladané bez dotyku, za pomoci špeciálnych hákov. Hromadné hroby mali byť zasypané pieskom, vápnom a skalami a okolo vykopaná priekopa. Veci z postihnutých domov boli spálené. V dobe vyčisťovania cholery žilo v Stan-

kovanoch 805 ľudí. Nakazilo sa a zomrelo 137 obyvateľov v dobe od 3. augusta do 21. septembra 1831.

V roku 2014 sa kaplnka, ktorá bola vybudovaná z vďaky nad skončením cholery, renovovala. Vymalovaný bol interiér aj exteriér, na čelnej strane pribudli farebné pásy a nápis Sedembolestná Panna Mária, Oroduj za nás. Vyčistený bol drevený šindel a 15. septembra na sviatok Sedembolestnej Panny Márie sa pri tejto kaplnke konajú sväté omše.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Ovocný koláč so želatínou

Cesto:

500 g hladká múka,
30 g droždie,
80 g maslo,
80 g práškový cukor,
240 ml mlieko,
2 ks žltok,
1 štipka soľ

Plnka:

300 g čučoriedky,
200 g krupicový cukor,
1 balíček želatína,
trochu čučoriedkovej šťavy

Postup:

Do vlažného mlieka rozmrvieme droždie, pridáme lyžičku cukru a štipku soli. Kvások necháme vykysnúť.

Medzitým v miske zmiešame múku, zvyšný cukor, žltky a nakoniec vmiešame kvások.

Cesto spolu spracujeme a necháme ho 30 minút kysnúť.

Po vykysnutí cesto preložíme na pomúčenú pracovnú dosku, rozvaľkáme ho na veľkosť plechu a preložíme na plech vystlaný papierom na pečenie.

Cesto vložíme do rúry a pri teplote 180°C pečieme cca 30 minút. Keď je cesto upečené, vyberieme ho z rúry a necháme vychladnúť.

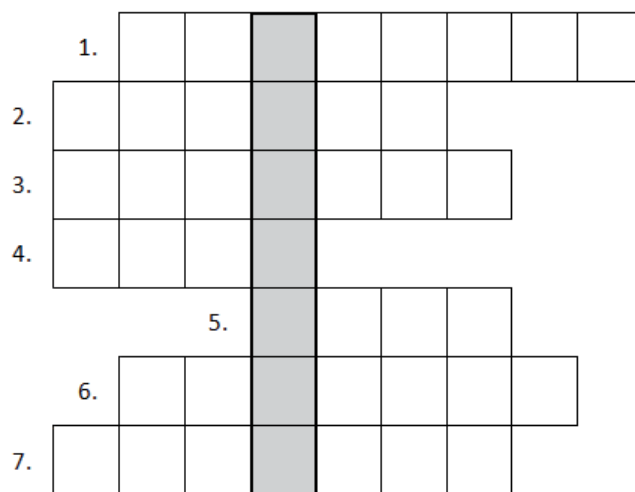
V menšom hrnci na miernom ohni varíme chvíľu čučoriedky spolu s cukrom. Vmiešame želatínový prášok s troškou vody a zmes necháme mierne vychladnúť.

Zmes nalejeme na koláč a necháme ho chvíľu stuhnúť na kuchynskej doske a potom ho vložíme do chladničky.

Tajnička pre šikovných

V natrieskanom vlaku sa sťažuje jeden cestujúci "Chlapče, to ma musí neustále ten váš pitbul olizovať?" "Nemusí. To robí len vtedy, ak cíti niečo na?"

1. Kolembačka

2. Meniny 30.8.

3. Letná obuv

4. Veľká vodná plocha naplnená slanou vodou

5. Leto po maďarsky

6. Cestovný denník

7. Dovolenková destinácia

Správne znenie tajničky posielajte spolu s Vaším menom a adresou na: stankovskezvesti@gmail.com. Vyžrebovaný výherca získa vecný darček od stavebníh DomStav Ružomberok.

Správne odpovede posielajte do 31. augusta 2022. Výherca bude uverejnený v budúcom čísle.

Výherca z minulého čísla - Oľga Kováčiková Srdečne gratulujeme!

V Stankovanoch sme za narodené deti vysadili les

pandémia covidu oddialila jej realizáciu.

Uvoľnenie opatrení a vhodný jarý termín umožnili túto ideu zrealizovať. Akcie sa zúčastnilo množstvo rodičov s deťmi a strávili sme príjemné popoludnie v našej krásnej prírode.

Lesné dreviny podarovali obecné lesy. Poďakovanie patrí

konateľovi Milanovi Hoždovi. Chlapcom boli zasadené duby a dievčatám jedličky. Vyrastie tak vyše 50 nových stromov. Krásne drevené tabuľky s menom a rokom narodenia dieťaťa vyrobil pán Jaroslav Gašper.

Pre deti bola pripravená sladká maškrta a pre rodičov

Vsobotu 30. apríla 2022 sa uskutočnilo vysádzanie stromčekov za detičky narodené v našej obci za posledné štyri roky. Myšlienka zasadiť za každé narodené dieťa v dedine strom vznikla v Stankovanoch dávnejšie, no

poháriček páleného na zdravie a rast detí i stromov. Veríme, že s týmto pekným projektom budeme pokračovať aj budúce roky a prajeme si/vám mnoho detí a mnoho vysadených stromov.

text: Miroslava Ivanová-Polohová

Deň detí priniesol bohatý a zábavný program

Prvý júnový víkend patrí už tradične deťom, majú svoj Medzinárodný deň detí. Deťom sme pripravili pekné popoludnie na novom multifunkčnom ihrisku v Stankovanoch, kde sa mohli vyzabávať do sýtosti.

Pripravené boli pre nich súťaže so sladkými odmenami, vybláznit' sa mohli na skákacom hrade so šmykáčkou. Dobrovoľný hasičský zbor si pre deti

prichystal celú paletu zážitkov, od zábavy na protipovodňovom vaku až po súťaže v hasení vodou. O dobrú náladu sa postaral aj DJ Tino, ktorý roztancoval nielen deti ale aj ich rodičov.

Ale aj tak najočakávanejším bodom zábavy bolo kúpanie sa v pene, o ktoré sa tiež postarali naši hasiči. Na deťoch šantiacich v pene neostala ani nitka suchá. S obavou sme pozorovali oblohu, či nám vydrží počasie. Dážď nás postrašil až na záver, kedy vlastne poslúžil ako sprcha pre deti, ktoré práve vyšli z peny. Deťom bolo k dispozícii aj maľovanie na tvár, ktoré sa už každoročne teší veľkej obľube medzi všetkými vekovými kategóriami detí. Záver

Dňa detí patril premietaniu filmu, ktorý si hlasovaním vybrali samé deti. Stretlo sa ich v priestoroch obecného domu

došť a tichučko sledovali celú rozprávku.

text: Slávka Belková